

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
Zérintoz nem adatnak vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyiltérben minden garmondor díja 20 kr.

HIRDETÉSI DÍJ:
Hivatalos hirdetéseknel: Minden egyes sor után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 50 kr.
Kiemelt, díszbetűt a körzettel állított hirdetésekért természetesen, minden 1 centiméter után 3 kr. számítatik.
Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.
Hirdetést a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Meg kell élnünk a phylloxerával.

II.

„Mit nem teszsz ma, holnap nem leszen
S egy napnak sem kell kárba veszni.”

Ezidei első e tárgyról szóló cikkem óta 14 várakozásteljes napot éltünk át; oly napokat, melyek alatt többet gondolkoztunk és beszéltünk a phylloxeráról, s többet tettünk ellene, mint felfedezése óta.

S ez a dolog természetében fekszik. Láthatatlan s ezért a közönség tulnyomó része előtt ismeretlen ellenséggel van itt dolgunk, melynek létét sokan, míg szőlőjüket tönkre nem teszi, nem is hiszik, s épen azért az ellene elrendelt óvintézkedéseket nevetéses és felesleges zaklatásnak tartják mindaddig, míg az általa okozott kár nem kényszeríti őket a tények kérérelhetlen logikája előtt meghajolni. Csakhogy ilyenkor már késő. —

Ez egyébiránt nem csak nálunk de világ és országszerte így volt, így van s még igen soká így lesz; mindaddig, míg a természet-tudományi ismeretek terjesztése által gondolkozásunk más irányba nem fog terelgetni, s a különben nagyon világos természeti tünet-mények előttünk ismeretlenek nem lesznek.

A phylloxera invasiójának története minden országban s minden borvidéken ugyanaz. Közeledését nem hiszik.

A szakemberek korai intő figyelmeztetését föl sem veszik, nem keresik. Megjelenésekor a megrémülés általános. Van kapcsolás minden célra vezető és nem vezető mód és eszköz után. Meg akarunk küzdeni a lehetetlenséggel is.

De mert a szőlőhegyeket még zöldelleni látjuk, rövid idő múlva megszoktuk azt a gondolatot is, hogy köztünk van, s bizakodunk abban, hogy itt a talaj másnemű mint másutt

s lassabban fog terjedni. Ráériünk még tenni ellene.

Erre holnapok múlva beáll a régi indifferetismus, apathia és lemondás, nem teszünk semmit.

De tesz a phylloxera.

Ő terjed feltartóztatlanul, hódít és győz a teremtés ura felett, ki megküzd az elefánttal és oroszlánál, kiirtja egész országokból az utolsóig a bölényt és farkast, de már kevesebb eredménnyel küzd a kevésbé látható patkány és poloska ellen, s nem bír láthatatlan parányi ellenségeivel, kivált azokkal melyeket a föld gyomra rejt el, még nagyítókkal is felfegyverzett szeméi elől.

Ugyanezen jelenség ismétlődik szellemi életünkben is.

Nincs veszedelmesebb ellenségünk az ismeretlennél, a láthatatlannál; és hány hadvezér vesztett már csatát csak azért mert az ellenséget kicsinylette?

A természet semmiben sincs oly nagy, oly hatalmas, mint legparányibb lényében. Szabad szemmel alig látható lények építményei ép oly nagyok mint pusztításai.

A rovarok természeti hatalmat képeznek, állandóbbat és erősebbet mint az ember akármely állama.

E cikk szűk keretében azonban hiányzik a tér, fenti általánosan elismert s tényekkel beigazolt igazságoknak példákkal való illusztrációjára. Vissza térek tehát a dolog gyakorlati oldalára.

Mit tapasztaltunk hát a lefolyt 14 nap alatt?

A phylloxera részéről azt, a mire el voltunk készülve, hogy t. i. nem szorítkozik azon 8 (Tarczalón 3 és L.-Bényén 5) helyre hol idáig fel volt fedezve. Az újabb kutatások már eddig is azon szomorú eredményre vezettek, hogy L.-Bénye közvetlen környéke

Bekecs, Szerencs és Monok is inficiálva van és pedig nagyon jelen. Kenyén.

A szőlőbirtokosok és hatóság részéről pedig szokatlan erélykifejtést a tértfoglaló ellenséggel való megküzdés megkísérlésére.

Az e tárgyú rendkívüli közgyűlés lefolyásáról, az abban nyilvánult tájékoztatásáról, e lap mult heti számában referált maga a szerkesztő. Én hát eltekintve attól, csak az azóta történetekre fogok reflectálni.

A megyei főispán ur be sem várva a kormány választát és határozatát a rk. közgyűlés felterjesztésére, az ugyanazon közgyűlésben megválasztott megyei phylloxera bizottságot e hó 24-ikére hivta egybe az eddig történetek meghallgatására s a teendők további megvitatására.

Az ülés nagyon látogatott volt, s nagy érdeklődés mellett folyt le.

Az újabb felfedezett infectiók, s azok nagyobb terjedelmének híre nyomasztólag hatott a minden áron teljesen irtani akarókra.

A többi kevésbé gyakorlati és hasznos intézkedéseken kívül, melyek a kormány régiebb s most megújított rendeletének végrehajtására vonatkoznak, a szőlők átkutatását illetőleg, egy kérdést vetett fel az elnöklő főispán ur, melyet részéről a phylloxera elleni védekezés legfontosabb kérdésének tartok, s mely az egyedüli, melyet a kormány közbenjárása nélkül foganatosíthatunk. S ez a gyérités mimódoni végrehajtásának kérdése, azon esetben, ha nagyobb területek infectiójának gyéritési szükségével fogunk szemben állani.

Azon eszme melytől 14 nappal ezelőtt még mindenki irtózott, hogy t. i. a phylloxera gyökeres kiirtását meg se kísérsük, ma nyugodtabb vita és megfontolás tárgyát képezi, s napról-napra hódít és terjed ép úgy mint a phylloxera; s még jobban fog ter-

TÁRCSA.

A mi zászlónk.

— Egy családi ünnepélyen. —

HZER év óta rajtunk ül és él.
A felkeléskor s a lefekvésnél,
Mindig csak ott van.
Kicsiny kunyhóba, s magas hajlékba,
Ember éltének e rut árnyéka,
Mindjárt betoppan.

A csuf irigység e hű kíséző,
Sokszor előle nincs is kitéző,
Befed, mint felleg.
Multon, jelenen végig barangol,
Mint az égő tűz terjed, marczangol,
Fáj a kebelnek.

Szegény magyar nép! Mennyit szenvedtél,
Csuda, hogy nem főd barna szemfedél,
S éltet még remény,
Órt állt feletted, órt állt a Nemtő,
Védett, ha baj volt, a bölcs teremtő,
S régi hős erény.

Nagyhoz, ha fogtunk: jött egy áruló,
Szépet, ha tettünk: nem volt bámuló,
Magunk hallgatánk.
Nem kell magyarnak magyar munkája,
Egymást tépázuk, „Isten csudája,
Hogy még áll hazánk!”

Pénzünk kivisszük idegen helyre,
Teszünk koszorut az üres fejre,
Az jó, ki kihág.
Szilárd jellem itt, már nem kelendő.
Ki sok színt mutat, mint tarka kendő,
Azé a világ.

Sorsával senki nincs elégedve.
Mesterembernek másra van kedve,
Ez most a szokás.
Urnak kevés az, mit földje terem,
A tiszt lop s megyen túl a tengeren,
És így tesz sokmás.

... De mit panaszlok? Mire a bánat?
Hiszen a virág zord téltre támad,
A fény szétterül,
Felkél a fűszál, ámbár lehágták,
Felkelt Anteus bár foldre vágta,
Boru majd derül.

Testvér-érzésnek nincsen még vége,
Rutnak, irigynek van ellensége,
Van — a szeretet.
Ennek zománca mindent beszépit,
Ránczot elsimit, romot felépit,
Bút, bajt eltemet.

Földön menyország, az égen csillag,
Ifju szempárban a mi úgy csillog,
Csak a szeretés.
Galamb ezt bugja; patak ezt csörgi,
Végső percében ugyan ezt hörgi,
Minden teremtés.

Ugyan hát minket, mi hozott ide?
Önzését kiki mért vetkezi le,
Velünk mig halad?
Mert a szeretet temploma e hely,
Ide ha bejössz, kalapot emelj
S alázd meg magad.

Család-egységünk szent egyesülés,
Szép, nagy célokért együtt hevülés,
Egymást szeretve.
Nincsen itt helye az álkodásnak,
Igaz szolgája egyik a másnak,
Vállhoz vállvetve.

Munkaszeretet, becsületesség,
Minden lényünkön ez lássék, tessék,
Előre ez visz.
Jóra törekvés, más segítése,
Legyen szívünkbe mélyen bevésve,
Ez az igaz dísz.

Ezeknek legyünk sorban papjai,
Ilyet kell rólunk tudni, hallani,
Egész világon.
Családi élet! Mily dicsó eszme,
Áldó tanait hintse, terjessze,
Madár is ágon.

Alljon e család, és éljen e kör!
Bukjék az ármány, ha ellene tör,
Álljon szennytelen!
Innen lengjen egy messzire látszó,
S minket hirdető nemzeti zászló,
Az egyértelmű!

Viski.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Bérmegtelen levelek
csak ismert kezektől fo-
gadhatnak el.

Írástörz nem adhatnak
vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A szilárdított minden gar-
mondsor díja 20 kr.

HIRDETÉSI DÍJ:

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes sor után
1 kr.
Azonnali bélyeg 50 kr.

Kiemelt, díszbetűt a kör-
zettel ellátott hirdete-
nyekért természetesen
minden centiméter
után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek
kiszámlázást nyújtatik.

Hirdetéseket a „Zemplén”
nyomdájába küldendők.

Még kell élnünk a phylloxerával.

II.

„Mit nem teszsz ma, holnap nem leszen
S egy napnak sem kell kárba veszni.”

Ezidei első e tárgyról szóló cikkem óta 14 várakozásteljes napot éltünk át; oly napokat, melyek alatt többen gondolkoztunk és beszéltünk a phylloxeráról, s többen tetünk ellene, mint felfedezése óta.

S ez a dolog természetében fekszik. Láthatatlan s ezért a közönség tulnyomó része előtt ismeretlen ellenséggel van itt dolgunk, melynek létét sokan, míg szőlőjüket tönkre nem teszi, nem is hiszik, s éppen azért az ellene elrendelt óvintézkedéseket nevetéses és felesleges zaklatásnak tartják mindaddig, míg az általa okozott kár nem kényszeríti őket a tények kérlelhetlen logikája előtt meghajolni. Csakhogy ilyenkor már késő. —

Ez egyébiránt nem csak nálunk de világ és országszerte így volt, így van s még igen soká így lesz; mindaddig, míg a természet-tudományi ismeretek terjesztése által gondolkozásunk más irányba nem fog terelgetni, s a különben nagyon világos természeti tünetnyek előttünk ismeretlenek nem lesznek.

A phylloxera inváziójának története minden országban s minden borvidéken ugyanaz. Közéledését nem hiszik.

A szakemberek korai intő figyelmeztetését föl sem veszik, nem keresik. Megjelenésekor a megrémülés általános. Van kapkodás minden célra vezető és nem vezető mód és eszköz után. Meg akarunk küzdeni a lehetetlenséggel is.

De mert a szőlőhegyeket még zöldelleni látjuk, rövid idő múlva megszoktuk azt a gondolatot is, hogy köztünk van, s bizakodunk abban, hogy itt a talaj másnemű mint másutt

s lassabban fog terjedni. Ráértünk még tenni ellene.

Erre holnapok múlva beáll a régi indifferenzismus, apathia és lemondás, nem teszünk semmit.

De tesz a phylloxera.

Ő terjed feltartóztatlanul, hódít és győz a teremtés ura felett, ki megküzd az elefánttal és oroszlánnal, kiirtja egész országokból az utolsóig a bolyányt és farkast, de már kevesebb eredménnyel küzd a kevésbé látható patkány és poloska ellen, s nem bír láthatatlan parányi ellenségeivel, kivált azokkal melyeket a föld gyomra rejt el, még nagyítókkal is felfegyverzett szemei elől.

Ugyanezen jelenség ismétlődik szellemi életünkben is.

Nincs veszedelmesebb ellenségünk az ismeretlennél, a láthatatlannál; és hány hadvezér vesztett már csatát csak azért mert az ellenséget kicsinylette?

A természet semmiben sincs oly nagy, oly hatalmas, mint legparányibb lényekben.

Szabad szemmel alig látható lények építményei ép oly nagyok mint pusztításai.

A rovarok természeti hatalmat képeznek, állandóbbat és erősebbet mint az emberek akármely állama.

E cikk szűk keretében azonban hiányzik a tér, fenti általánosan elismert s tényekkel beigazolt igazságoknak példákkal való illusztrációjára. Vissza térek tehát a dolog gyakorlati oldalára.

Mit tapasztaltunk hát a lefolyt 14 nap alatt?

A phylloxera részéről azt, a mire el voltunk készülve, hogy t. i. nem szorítkozik azon 8 (Tarczalón 3 és L.-Bényén 5) helyre hol idáig fel volt fedezve. Az újabb kutatások már eddig is azon szomorú eredményre vezettek, hogy L.-Bénye közvetlen környéke

Bekecs, Szerencs és Monok is iníciálva van és pedig nagyon jelenek nyen.

A szőlőbirtokosok és hatóság részéről pedig szokatlan erélykifejtést a tértfoglaló ellenséggel való megküzdés megkísérlésére.

Az e tárgyú rendkívüli közgyűlés lefolyásáról, az abban nyilvánult tájékozatlanságról, e lap mult heti számában referált maga a szerkesztő. Én hát eltekintve attól, csak az azóta történetekre fogok reflectálni.

A megyei főispán ur be sem várva a kormány válaszát és határozatát a rk. közgyűlés felterjesztésére, az ugyanazon közgyűlésben megválasztott megyei phylloxera bizottságot e hó 24-ikére hívta egybe az eddig történetek meghallgatására s a teendők további megvitatására.

Az ülés nagyon látogatott volt, s nagy érdeklődés mellett folyt le.

Az újabb felfedezett infectiók, s azok nagyobb terjedelmének híre nyomasztólag hatott a minden áron teljesen irtani akarókra.

A többi kevésbé gyakorlati és hasznos intézkedéseken kívül, melyek a kormány régebb s most megújított rendeletének végrehajtására vonatkoznak, a szőlők átkutatását illetőleg, egy kérdést vetett fel az elnöklő főispán ur, melyet részemről a phylloxera elleni védekezés legfontosabb kérdésének tartok, s mely az egyedüli, melyet a kormány közbenjárása nélkül foganatosíthatunk. S ez a gyérités mimódoni végrehajtásának kérdése, azon esetben, ha nagyobb területek infectiójának gyéritési szükségével fogunk szemben állani.

Azon eszme melytől 14 nappal ezelőtt még mindenki irtózott, hogy t. i. a phylloxera gyökeres kiirtását meg se kísértsük, ma nyugodtabb vita és megfontolás tárgyát képezi, s napról-napra hódít és terjed ép úgy mint a phylloxera; s még jobban fog ter-

TÁRCZA.

A mi zászlónk.

— Egy családi ünnepélyen. —

EZER év óta rajtunk ül és él.
A felkeléskor s a lefekvésnél,
Mindig csak ott van.
Kicsiny kunyhóba, s magas hajlékba,
Ember élének e rut árnyéka,
Mindjárt betoppán.

A csuf irigység e hú kisérő,
Sokszor előle nincs is kitérő,
Befed, mint felleg,
Multon, jelenen végig barangol,
Mint az égő tűz terjed, marczangol,
Fáj a kebelnek.

Szegény magyar nép! Mennyit szenvedtél,
Csuda, hogy nem főd barna szemfedél,
S éltet még remény,
Órt állt feletted, órt állt a Nemtő,
Védett, ha baj volt, a bölcs teremtdő,
S régi hős erény.

Nagyhoz, ha fogtunk: jött egy áruló,
Szépet, ha tettünk: nem volt bámuló,
Magunk hallgatánk.
Nem kell magyarnak magyar munkája,
Egymást tépázuk, Isten csudája,
Hogy még áll hazánk!

Pénzünk kivisszük idegen helyre,
Teszünk koszorut az üres fejre,
Az jó, ki kihág,
Szilárd jellem itt, már nem kelendő.
Ki sok színt mutat, mint tarka kendő,
Azé a világ.

Sorsával senki nincs elégedve.
Mesterembernek másra van kedve,
Ez most a szokás.
Unak kevés az, mit foldje terem,
A tiszt lop s megyen túl a tengeren,
És így tesz sokmás.

... De mit panaszkol? Mire a bánat?
Hiszen a virág zord télre támad,
A fény szétterül,
Felkél a fűszál, ámbár lehágták,
Felkelt Anteus bár foldre vágták,
Boru máj derül.

Testvér-érzésnek nincsen még vége,
Rutnak, irigynek van ellensége,
Van — a szeretet.
Ennek zománcza mindent beszépit,
Ránczot elsimit, romot felépit,
Bút, bajt eltemet.

Földön menyország, az égen csillag,
Ifjú szempárban a mi ugy csillog,
Csak a szeretés.
Galamb ezt bugja; patak ezt csörgi,
Végző perczében ugyan ezt hörgi,
Minden teremtés.

Ugyan hát minket, mi hozott ide?
Önzését kiki mért vetkezi le,
Velünk mig halad?
Mert a szeretet temploma e hely,
Ide ha bejössz, kalapot emelj
S alázd meg magad.

Család-egységünk szent egyesülés,
Szép, nagy célokért együtt hevülés,
Egymást szeretve.
Nincsen itt helye az álkodásnak,
Igaz szolgája egyik a másnak,
Vállhoz vállvetve.

Munkaszeretet, becsületesség,
Minden lényünkön ez lássék, tessék,
Előre ez visz.
Jóra törekvés, más segítése,
Legyen szívünkbe mélyen bevésve,
Ez az igaz disz.

Ezeknek legyünk sorban papjai,
Ilyet kell rólunk tudni, hallani,
Egész világon.
Családi élet! Mily dicső eszme,
Áldó tanait hintse, terjessze,
Madár is ágon.

Alljon e család, és éljen e kör!
Bukjék az ármány, ha ellene tör,
Alljon szennytelen!
Innen lengjen egy messzire látszó,
S minket hirdető nemzeti zászló,
Az egyértelem!

Viski.

jedni, ha a szükség reá fog kényszeríteni, s a siker példája elül járni.

A sulyosabb vaskétől is irtóztak a fakével dolgozók, míg az előbbinek előnyeit saját szemekkel nem látták.

A tarczali és legyes-bényei kárvallottak máris kérelmet intéztek a kormányhoz szőlők gyéritése tárgyában, hol az már fogantatosított is. Eddig hát minden a phylloxera ellen való küzdelem mai tapasztalatának rendes kerékvágásában van.

De mit teszünk majd akkor, ha a phylloxera oly birtokosok szőlőit is el fogja lepni, kik birtokuk ezen ágával nem törődnek, és gyériteni nem fognak akarni, inkább szőlőjükkal felhagynak; vagy pedig a gyéritési munkálathoz szükséges erővel nem is bírnak?

Minthogy pedig a gyéritési eljárás viszonyaink közt nemcsak a phylloxerával való megélhetésnek a legolcsóbb s majdnem egyedüli föltétele, — de egyuttal a phylloxera terjedése lehető lassításának kizárólagos módja és eszköze; minthogy továbbá a baj terjedését minden áron meg kell lassítanunk, nem marad egyéb, hátra mint hogy a szőlőbirtokosok egyesülve a hatóság támogatása mellett, mielőbb szabályrendeletet állítsanak össze a phylloxera elleni védekezésre, melyben intézkedni kell az említett eshetőségekről, melyekről sem törvény, sem miniszteri rendelet, sem szokás nem intézkedik.

Részemről drákói szigorúságu szakaszt ígatnék be ily szabályrendeletbe, például ily formát:

Aki szomszéd szőlőbirtokosainak s az egész Tokaj-Hegyaljának nagy veszélyeztetésével és kárával phylloxera lepte szőlőjében a kormány segélyezte módon nem védekezik s ezen közcsapással nem gondol, annak szőlője mint a baj terjedésének gócza a legolcsóbb módon köz költségen megsemmisítetik.

Csak is ily eszközökkel fogjuk elérhetni azt, hogy a Tokaj-Hegyalja a phylloxera vész daczára is fenn fog maradni.

Nemcsak meg lehet élni a phylloxerával de meg is kell, meg is fogunk.

S.-a.-Ujhely, június 26.

Chyzer Kornél.

Megyei közgyűlés.

1885. június 9.

Főispán ő méltósága a megjelent biz. tagokat üdvözölvén, s a rendkívüli közgyűlés kiváló fontosságára figyelmüket felhíván, a közgyűlést megnyitotta.

Olvastattott a nm. m. kir. földm. ipar és keresk. ministerium f. évi 32173. sz. a. kelt k. intézvénye, melyben értesíti a megye közönségét, hogy a megye főispánjának távirati jelentése folytán a hegyaljai borvidék megvizsgálására kiküldött Dr. Horváth Géza országos phylloxera kísérleti állomás-főnök által eszközölt vizsgálat folytán Tarczai község határában gróf Csáky László és Sponer Tivadar birtokosok, valamint a m. kir. állami vinczellér-képezde telepén phylloxera találtatott, minek folytán a f. hó 18-án, e tárgyban tartandó közgyűlésre a nevezett állomási főnököt kiküldötte a végből, hogy a megye közönsége vele egyetértőleg a további szükségesnek mutatkozó óvintézkedések iránt véleményes jelentést tegyen.

Ennek kapcsán:

Olvastattott az alispán által a phylloxera elleni óvintézkedések életbe lépése iránti javaslattétel céljából összehívott s f. hó 17-én megtartott értekezletnek véleményes jelentése.

A megye közönsége mély megilletődéssel értesült azon elszomorító esetről, hogy a világhírű bortermő Hegyalján Tarczai község határában a phylloxera szőlőpusztító rovar jelenléte szakértőileg megállapított, és minthogy a vészeskör egyrészt a Hegyaljának 18,000 lelkét meghaladó, valamint a szomszédos Szabolcs és

Abauj-Torna megyék a Hegyaljához közel eső és kizárólag szőlőműveléssel foglalkozó községeinek lakosságát véginséggel, addig másrészt a Hegyalja mintegy 12,000 kat. holdat tevő és milliókat érő szőlőterületét végpusztulással fenyegeti; kötelességének tartja a megye közönsége felkérni a nagyméltóságu ministeriumot, hogy a bekövetkezett szerencsétlenség terjedésének meggátlása indokából mindazon óvintézkedéseket a legnagyobb szigorral és erélyvel elrendelni méltóztassék, melyeket a pusztító rovar ellen az elmúlt évtizedben fogantatosított tudományos kutatások és elméletek célra vezetőknél igazoltak. Hogy azonban ezen óvintézkedések czélszerűen alkalmaztassanak, mindenek előtt szükségesnek tartja e megye közönsége, hogy a nagyméltóságu ministerium által elrendelendő szakértői beható vizsgálat utján megállapíttassék, hogy a Hegyaljának mely pontjain és mily mérvben van jelen a vész állapot; ugyanazért ezen határozat bemutatása mellett indokolt felterjesztés kíséretében felkérni határozatott a nagyméltóságu ministerium:

1. hogy a Tokaj-Hegyalja borvidék és az azzal kapcsolatos zemplémei szőlőterületek felügyelésére egy szakértett állandó phylloxera-biztos nevezzen ki, és annak felügyeletét és ellenőrzését mellett a szőlőterületeket legalább 8—10 szakértő közeg azonnali alkalmazásával vizsgálta át, és ha ezen vizsgálat eredményeképp az tűnnék ki, hogy a vész a Hegyalja vidékén még csak kezdetleges, és az addig megállapított területeken kívül több helyen nem létezik, s e szerint nagyobb mérvet nem öltött, és esetben ezen vész megszüntetésének legsikeresebb orvoslása a tarczali és l.-bényei fertőzött területek haladék nélküli kiirtása, az 1883. XVII. t. cz. értelmében alkalmazásba veendő. Addig is azonban, míg a meg-ejtendő vizsgálat eredményéhez képest ezen óvintézkedés elrendeltetnék, tekintettel arra, hogy a ministeri szakértő előadott véleménye szerint a phylloxera terjedését nagyban előmozdítja azon körülmény, hogy a rovarok egy része minden év július havában szárnyra kél és tova repül, mit csakis a megtelepített területeken alkalmazott gyéritési rendszerrel és szénkéneg alkalmazásával lehet megakadályozni, felkérő egyidejűleg a nagyméltóságu ministerium arra is, hogy ezen gyéritési rendszer alkalmazását az inficiált területeken kötelezőleg és azonnal elrendelni kegyeskedjék.

2. Felkérő egyidejűleg a nagyméltóságu ministerium, hogy az idegen fajú szőlő-vevesszőknek Tokaj-Hegyaljára és a megye területére bárhonnan való behozatalát és a szőlővevesszőknek egyik község határából a másikba, vagy egyik szőlőből a másik szőlőbe való átvitelét sulyos pénzbírság terhe alatt betiltani kegyeskedjék.

3. Minthogy nem lehetetlen, hogy ezen vész a Tokaj-Hegyalja vidékén is nagyobb mérvű pusztításokat fog okozni, a bekövetkező nagyobb veszély érdekében: felkérő határozatott a nagyméltóságu földművelés- ipar- és kereskedelmi ministerium, miképp a kiküldendő phylloxera biztost utasítsa, hogy a megye és a megyei gazdasági egyesület által megbízandó küldöttséggel egyetértőleg a tokaj-hegyaljai borvidékhez közel eső helyen erre alkalmas homoktalajon legalább is 10 kat. hold kiterjedésű szőlőtelepet létesíthessen oly amerikai alanyokból, melyek eddig vészmenteseknek bizonyultak és a melyek a vész folytán elpusztuló szőlők beépítésére alkalmasak lesznek.

Minthogy pedig a már meglevő vész terjedése és elfojtása iránti óvintézkedések fogantatosítása és ellenőrzése sok esetben a legsürgősebb intézkedéseket igénylik, megyei főispán ő méltósága elnöklete alatt az alispán, főjegyző, Évva András, Diószeghy János, Csiszár Gábor, Bydeskuthy Sándor,

Dókus Gyula, Dr. Schön Vilmos, Szeghy Gyula, Ujfalussy Endre, Nyomárkay József, Hammersberg Jenő, Prámer Alajos, Hornyay Kálmán, Láczy László, Német László, Kun Dániel, Lónyay Gábor, Br. Waldboth Frigyes, Nagy Barna, Várnai Armin, Rimaszombathy Pál, Gyurics Béla, Margitay Sámuel, Szirmay Ödön, Roth Izsák, Dr. Chyzer Kornél, Dr. Rick Gusztáv, Zákó Soma, Székely Károly, Gr. Szirmay Vilmos, Constantin Ottó, Szabó Lajos, Kecskeméthy Zsigmond, Freiler József, Somogyi József, Petrakovics József, Szirmay István, Velbavszky Alajos, Br. Vay Sándor, Zalay István, Feleky László, Bóta Ignác, Kóczán Miklós, Sisáry Gyula, Zombori Gedő, Csapó József, Mathias János, Szerviczky Ödön, Orosz Sándor, Majláth József, Boronkay Károly Batta Zsigmond, Füleky László, Takács János, Nemthy József és Löcherer Andor biz. tagokból alakított küldöttség azzal bizatik meg, hogy ugy a nm. ministerium valamint a kiküldendő phylloxera biztos által elrendelendő és szükségesnek mutatkozó óvintézkedések végrehajtása és azoknak legszigorubb ellenőrzése iránt a szükséges intézkedéseket tegye meg

Végül Gróf Csáky László, Sponer Tivadar, a magy. k. vinczellér képezde igazgatósága és Legyes-Bénye község mint a fertőzött területek tulajdonosai ezennel felszólítattnak, hogy a vész terjedését megakadályozó gyéritési eljárást melyhez a munkavezetőt, a szükséges eszközöket és szénkéneget a kormány az egyes birtokosok kérelmére ingyen szolgáltatja ki, — mielőbb alkalmazásba venni felelőség terhe alatt kötelességöknek ismerjék, — utasítatván egyidejűleg a szolgabírák, hogy a fertőzött területek szőlőbirtokosainak ez irányu eljárását szigoruan ellenőrizzék és arról az alispánnak minden 15 napban jelentést tenni kötelességöknek tartásák.

Miről a nm. ministerium felterjesztés kíséretében továbbá a kirendelt küldöttség tagjai, nevezett szőlőbirtokosok és az érdekelt járások szolgabírói tudomás és alkalmazkodás végett ezen határozat kiadásával értesítettnek rendeltetnek.

Az e tárgyban a nagyméltóságu ministeriumhoz intézett felirat szövege a következő:

Nm. földm. ipar és keresk. ministerium! Folyó évi június hó 15-én 32173. sz. a. kelt kegyes intézvényét melylyel a phylloxera szőlőpusztító rovarnak Tarczai község határában való jelenléte és szakértőileg lett megállapítása folytán ezen vész tovább terjedésének meggátlására szolgáló intézkedések iránti javaslattételre utasítani méltóztatott, mai alól irott napon tartott közgyűlésünkben dr. Horváth Géza országos phylloxera kísérleti állomási főnök részvete mellett beható tanácskozás tárgyává tevén, ez ügyben kelt s általunk javaslatba hozott óvintézkedések iránti kérelmeinknek tárgyzó határozatunkat /- alá mel-lékelve azon tiszteletteljes kérelemmel van szerencsénk felterjeszteni, hogy tekintettel arra miképp a bekövetkezett vész állapot nemcsak Tokaj-Hegyaljának, de a közel vidéknek kizárólag szőlőműveléssel foglalkozó lakosságát véginséggel, de magát a haza ezen milliókat érő szőlőterületét, és az ismert világ egyik legelső borvidékét végpusztulással fenyegeti, annak megmentését minden rendelkezés alatt levő óvintézkedések azonnali alkalmazásával megkísérteni ugy az egyes birtokosok, mint az állam érdekében is — melynek ezen szőlőterület tekintélyes adóalapot szolgáltat — ugy nemzetgazdasági, mint önfentartási tekintetből is elodázhatlan kötelességünknek ismerjük.

Ki kell emelnünk ezeknél fogva, hogy a hegyaljai szűkebb borvidékhez tartozó terület mint egy 12000 □ holdat teszen, a melynek talaja és fekvése olyan, a mely azt minden egyébre — szőlőtermesztésen kívül — alkalmatlanná teszi, tehát ha a szőlő elpusztul 12000 □ hold terület fogja kopáron hirdetni, a Tokaj-Hegyalja hajdani fényét s gazdagságát; továbbá miután a Hegyalján lakó mintegy 18000 lélekből 7000 en felül vannak a napszamosok, a kiknek a szőlőbeni munka képezi egyedüli élelmi forrásukat, ezeket a munkahiány, a szőlőbirtokosoknak pedig nagy részét azon ok, hogy szőlőből áll minden vagyonuk, a pusztulás fogja utólérni, sőt a kereskedés is a mely a Hegyalján a borok forgalmában kulminál, tönkre megy.

Mindezen fontos indokokra való tekintetből kegyeskedjék a nm. ministerium csatolt hatá-

sükre nézve a levél-postán a portomentesseg illel meg, s e szerint az izraelita anyakönyvek vezetésével több helyütt általam megbízott egyéb közegek is ebbeli levelezésükre nézve a portomentesseg igényelhetik. Minthogy azonban ezen körülmény s az anyakönyvi ügyek portomentes minősége egyáltalában az eddigi szabályokban határozottan kimondva nem volt, szükségesnek látta a közmunka- és közlekedésügyi magy. kir. miniszter ur erre nézve a kir. postahivatalokat kellő utasítással ellátni. Az ennek folytán a Postai rendeletek tárában közzétett rendeletet alatt másolatban idézve a közönségnek tudomás és a területén statusquo alapon szervezkedett izr. hitközségek és ezek anyakönyvvezetőivel, valamint az izraelita anyakönyvek vezetésével esetleg általam, vagy a közönség által megbízott közegekkel leendő közlés végett ezennel megküldöm.

Budapest, 1885. ápril hó 28-án.

A miniszter meghagyásából:

Tanárky Gedeon,
államtitkár.

15731. vall. minisztr. számhoz.

Másolat.

A közmunka- és közlekedési magy. kir. miniszterium 1885. évi ápril 21-én 8082. sz. a kelt s a Postai rendeletek tárában közzéteendő rendeletének másolata.

Egyházi hivatalok s miniszteri rendelettel kinevezett anyakönyvvezetők portomentessége anyakönyvi ügyekben.

Az 1865. évi portomentességi szabályzat II. cikkének 8. pontja szerint (Postai Tarifák 18. §. B. 8. pont) a törvényesen elismert vallás felekezeti egyházi hivatalainak hivatalos ügyben egymásközt s föltétlenül portomentes hatóságokkal, közegekkel s testületekkel váltott levelezése portomentes. Kételemek szétosztása végett figyelemzetnek a posta hivatalok, hogy az említett ügyekhez az anyakönyvek vezetéséből eredő ügyek egyáltalán, tehát nem csak az idézett határozatban példaképen felemlített házassági, hanem a születési s halálozási esetekre vonatkozó ügyek is tartoznak. Az egyes helyenként egyik-másik hitfelekezeti hitközség részére a vallás- és közokt. miniszterium által kinevezett anyakönyvvezetőknek az ilyen ügyekben az illető egyházi hivatalok helyett egymásközt egyházi hivatalokkal s föltétlenül portomentes hatóságok, közegek s testületekkel váltott levelezése szintén portomentesen kezelendő, ha az egyébként a portomentes levelezésekre előírt külső kellékekkel bir.

Portomentességi záradékként az egyházi hivatalok s anyakönyvvezetők az illető portomentes leveleket a borítékban e szavakkal: „Anyakönyvi ügyben portomentes” tartoznak ellatni. Az ajánlási díj alól ezen levelek nincsenek felmentve. Budapest. A miniszter helyett: Baross s. k. A másolat hitelül: Schmidt s. k. aligazgató.

A másolat hitelül:

Lampe Alajos,
aligazgató.

Nyilttér.

— E rovatban közlöttékért nem felelős a szerkesztőség. —

Figyelmeztetés.

Szomoru kötelességet teljesítek, midőn barátaimat s a t. cz. közönséget óva intem, hogy Kálmán fiannak ne hitelezzen, mert én sem tetéiert sem adósságaiért szavatosságot nem vállalok.

S.-a. Ujhely, június 26. 1885.

Dr. Chyzer Kornél.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORÚTH ELEMÉR.
Főmunkatárs FARKAS BERTALAN

H I R D E T M É N Y E K.

1265. sz.
1885. I.

A tokaji járás-szolgabirágától.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött tokaji községi jegyzői állásnak választás utján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik. Felhivatnak mindazok, a kik ezen 700 frt készpénz fizetéssel; természetbeni lakással, 1320 ööl szántófölddel, 1320 ööl réttel és 3 kapás szőlővel javadalmazott jegyzői állást elnyerni óhajtják, hogy 50 kros bélyeggel s a törvénytábla minősítést igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat alólírott szolgabirósághoz folyó évi július hó 12-éig annál bizonyosabban benyujtsák, mivel a kellőleg fel nem szerelt, avagy elkéssetten beadott folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A választás megejtésére határnapul Tokajba, a városháza tanácstermébe folyó évi július hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája kitűztetik.

Tokaj, 1885. évi június hó 18-án.

Haraszthy Miklós,
h. szolgabiró.

2—3

Lőpor és lőszerék

BEHYNA TESTVÉREK
vas, fűszer és festék áru üzletében

S.-A.-Ujhelyt.

Export Polenai és Szolyvai ugyszintén Bártfai, Paulovai és (Luhi) Margit valamint más

ÁSVÁNYVIZEK

kaphatók.

Tűz, élet és jégkár elleni biztosítás.

Roman és Portland-Mészény.

Minden kártékony és kellemetlen rovar teljes kiirtására, mint: poloska, bolha, sváb, moly, légy, tetű, hangya stb. különösen figyelmeztetjük, hogy

„ZACHERLIN”

nem tévesztendő össze a közönséges rovarporral.

A „ZACHERLIN” csak eredeti üvegben, sohasem papírban vagy nyitottan kímérve nem árusítatik. Az eredeti üveg, hogy az valódi legyen, névalírás és védjeggyel kell hogy ellátva legyen. 15, 30 és 50 kros üvegekben kapható: Bécsben Zacherl J., vagy pedig S.-a. Ujhely

KORMOS és DECSÉNYI

kereskedésükben.

A Pain-Expeller!

Tizenöt év alatt ezen rég-bevált házi szerrel csúsz. köszvény, stb.-nél elért szerencsés gyógyeredmények kezkeskednek arról, hogy egy beteg sem fogja megbánni, ha eme figyelmeztetés által egy kísérlet tételére biratott. A legtöbb családnál már készletben tartatik a valódi horgony Pain-Expeller. Ára ezen szigoruan szolid eredeti készítménynek igen mérsékelt, ugyanis palackonként 40 és 70 kr. nagyság szerint s a legtöbb gyógyszerárban készletben van Hamisitvány kikerülése végett, tessék a gyári jegyre „horgony”-ra figyelni. Richter F. Ad. és társa, Bécs. — Főraktár Prágában az „arany oroszlan” gyógyszerárban Niklasplatz 7. Budapesten Török József gyógytárban, királyutca 12. S.-a. Ujhelyben KORMOS és DECSÉNYI kereskedésében és Pintér F. gyógytárban.

Eladó.

A kispiacz-utczában lévő 712. számú ház, kerttel; nemkülönbén a palotás-utczában lévő 127. számú ház és egy az ungvárban lévő pincze, szabad kézből eladó.

Értekezhetni eziránt Egri Andrással a Pappalomban.

1—3

21. 73. 74. 123. 216. 235. 236.
84. 82. 1885. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szerencsi kir. járásbíróság 267./84. 469., 655./82. 861., 1540., 1901., 1902./85. számú végzése által Neuländer K., mádi takarékpénztár, Goldstein Jakab, miskoczi hitelintézet és a tállyai népbank javára Zábráczy Miklós ellen 1469 frt 82 kr. tőke, ennek különböző időktől számítandó 6% kamatai és eddig összesen felszámítandó perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felül foglalt és 1093 frtra becsült házi butorok, eszközök, fisharmonika és ágyneműből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 1029/85. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Szerencsen végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközésére 1885. év július hó 20-ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbbet ígérőnek a becslés alól is eladatni fognak.

Kelt Szerencsen, 1885-ik évi június hó 20. napján.

Hegymeghy László,
kir. bir. végrehajtó.

Czigelkai

a) gyógyviz

elsőrendű, kipróbálva s orvosi tekintélyek részéről a legmelegebben ajánlva.

b) ásványviz

legdusabb szik- és szén-savtartalmu Európa valamennyi ásvány vizei között.

A forrás-igazgatóság

Czigelkán

Sáros megye.

7—10

SZOLYVAI
POLENAI
OLENYAI
saványvizek, valamint

LUHI-ERZSÉBET

gyógyforrás vize, — mindannyian kitűnő üdítő italok s járványos betegségek alkalmával is nagyhatásuak, — megrendelhetők

MARSALKÓ KÁROLY

munkácsi uradalmi ásványvizek bérlojénél Nyiregyháza, s kaphatók országszerte minden nevezetesebb gyógyszerárakban, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben is.

Nyomatott S.-a.-Ujhelyt, a „Zemplén” gyorssajtóján.